

**Горобець О. Ю.**  
*студент 2-го курсу*  
*факультету цивільної та господарської юстиції*  
*Національного університету «Одеська юридична академія»*

## **ВЗАЄМОДІЯ АДВОКАТІВ З ПРАВООХОРОННИМИ ОРГАНАМИ**

У нашій країні інститут адвокатури є невід'ємним елементом правової системи держави. Адвокатура є правозахисним інститутом, який представляє його інтереси перед державою, взаємодіє з нею і водночас протистоїть їй. Представляючи інтереси клієнта або виконуючи функцію захисника в суді, адвокат зобов'язаний дотримуватися вимог чинного процесуального законодавства, закону про адвокатуру та адвокатську діяльність [2], про судоустрій і статус суддів [3], іншого законодавства, що регламентує поведінку учасників судового процесу, а також вимог Правил адвокатської етики[4].

В першу чергу інститут адвокатури виступає невід'ємною частиною судової системи, незалежність якого базується на поділі влади, і яка може бути створена лише за наявності дійсно незалежної адвокатури. Така позиція адвокатури в структурі суспільних відносин в силу характеру функцій, покладених на неї суспільством і державою, дозволяє саме їй пов'язувати воедино інтереси суспільства в системі судочинства [5].

Адвокатура неспроможна здійснювати реалізацію зазначених функцій одноосібно. З метою досягнення правосуддя вона завжди кооперується з іншими державними та громадськими інституціями. Робота адвоката не є можливою без взаємодії з органами слідства, прокуратури та суду. При цьому слід зазначити, що у діяльності інституту адвокатури та судових органів досить багато спільного.

Насамперед важливо сказати про спільну мету діяльності адвокатури та судових органів, якою є захист, забезпечення та відновлення законних прав, свобод та інтересів фізичних та юридичних осіб.

Далі слід зазначити наявність низки загальних принципів, на основі яких адвокатура та суд реалізують покладені на них законні повноваження, а саме, і адвокати та судді здійснюють свою діяльність незалежно, керуючись положеннями Конституції[1] та законами України, що регулюють цю діяльність.

У той же час, важливість участі адвоката в судовому процесі неможливо переоцінити.

По-перше, надаючи кваліфіковану юридичну допомогу на досудовій стадії правового конфлікту, адвокат робить свій внесок у вирішення справи, не звертаючись до суду. Це дозволяє сторонам у конфлікті уникнути тривалого та дорогого судового розгляду, а також допомагає знизити навантаження на суди.

По-друге, захист інтересів свого клієнта (відповідача), подання в суді пояснень, доказів, юридичних аргументів на захист своєї позиції, що дозволяє суду оцінювати весь обсяг доказів у справі, а не лише докази, подані однією із сторін (позивачем), та допомагають прояснити істину в справі.

По-третє, одним із завдань адвоката є оцінка якості обвинувальних висновків, ухвал обвинувачення, які в багатьох випадках юридично неписьменні.

Таким чином, участь адвоката як представника сторони у справі оптимізує ведення судочинства, забезпечуючи найповніший захист прав сторін у процесі та полегшуючи виконання судових завдань.

Поряд із судовою системою адвокатура тісно взаємодіє, зокрема, у кримінальному процесі з органами прокуратури, слідчими органами.

Суть взаємодії захисту та звинувачення полягає у діяльності, в успіху якої однаково зацікавлені адвокат (його керівник) та прокурор. Така діяльність ґрунтується на концепції взаємопоступок.

Ця концепція передбачає обов'язок адвоката надавати дієве сприяння правосуддю, шляхом надання інформації про спосіб, час і місце скоєння злочину, співучасників та осіб, причетних до злочинної діяльності.

Сторона звинувачення, у свою чергу, йде на кримінально-правові, кримінально-процесуальні та інші поступки обвинуваченим (підозрюваним), а також гарантує вживання оперативно-розшукових, кримінально-процесуальних та інших заходів, що запобігають посткримінальному негативному впливу.

У той же час сторони захисту та звинувачення є протилежністю виконуваних ними функцій. Якщо адвокат займається з'ясуванням обставин, які виправдовують обвинуваченого або пом'якшують його покарання, обов'язок прокурора полягає в тому, щоб встановити факти, які звинувачують обвинуваченого, та обтяжити його покарання.

Підводячи підсумок, необхідно зазначити, про тісний зв'язок судових та правоохоронних органів та адвокатури. Дійсно, зазначені інституції виконують свої завдання не ізольовано, а у взаємодії один з одним і мають чимало спільних проблем та завдань. Діяльність суддів, адвокатів та прокурорів, яка має публічно – правовий характер, є важливою складовою функції держави щодо захисту прав людини та громадянина. Тому цілком логічно виглядає взаємодія цих професій.

Для ефективної реалізації цих напрямів взаємодії необхідно на законодавчому рівні регламентувати взаємовідносини органів публічної влади та адвокатури шляхом встановлення особливостей та гарантій співробітництва, а також надання їх відповідними правами та обов'язками.

### ***Список використаної літератури:***

1. Конституція України : Конституція України; Верховна Рада України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // База даних «Законодавство України» /

Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 20.10.2022).

2. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/5076-17> (дата звернення: 20.10.2022).

3. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1402-19> (дата звернення: 20.10.2022).

4. Правила адвокатської етики : Правила; 3-тєд адвокатів України від 09.06.2017 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/n0001891-17> (дата звернення: 20.10.2022).

5. Вільчик Т. Б. Адвокатура та судова влада: характер взаємовідносин. Часопис Академії адвокатури України. 2014. URL: [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis\\_nbuv/cgiirbis\\_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP\\_meta&C21COM=S&2\\_S21P03=FILA=&2\\_S21STR=Chaau\\_2014\\_7\\_4\\_4](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Chaau_2014_7_4_4)

**Науковий керівник:** доцент, кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», доцент **Храпенко Олена Олегівна**